

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini
CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita
dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo
inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 415. Innocentii Pap. Annus 14. Honor. 21. Theod. 8.
Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

412. H. RIST. 412. non penitentialium de continentia... I. B. L. de... II. N. de... III. AVITI EPI... IV. R. L. Q. V. S. T. P. H. M. S. P. A. N. I. A. M.

apparuit, faciens signa atque prodigia magna in populo... Hinc itaque de tempore cognitis; de Luciani epistola... Beatissimi, dilectissimi, semper in Domino Pape Balobonio... Memores mei esse vos cupio & deprecor; sicut & ego, in quantum... Itaque beatissimi & dilectissimi fratres, memoriam vestri inces-

solam conscriptionemque transmissi, quem me pro fide veritate plenum... Ex qua quidem epistola in primis intelligas, recolasque memoria, quae anno superiori de Paulo Orofio dicta sunt... Lucianus misericordia Dei indiget, & omnium hominum minimus... Viso, quae apparuit mee pusillitati à Deo ter de revelatione reliquiarum beati & gloriosi protomartyris Stephani & primi diaconi Christi... Die igitur parasene, hoc est, feria sexta, tertio Nonas Decembris, Consulatui Honorij decies & Theodosij sexies Augustorum, adveniente nocte, dormiente me in cubili meo, in loco sancti Baptistae, in quo consuetudo mihi erat dormire, & in illud Ecclesiastica, quae erant in ministerio; hora tertia noctis, quae est prima custodia vigilarum, quasi in extasi semivigilans, vidi vnum senem, longum, dignum sacerdotem, vnam, barbaram prolixam habentem, palliatum alba stola, cui inerat gemmula aurea habentes in yncus sancte Crucis signum, & virgam auream in manu tenentem. Venit & stetit ad dexteram meam, & aurea virga pulsavit me, ter vocans me nomine meo, dicens, Luciane, Luciane, Luciane: & dixit mihi Graeco sermone: Vade in civitatem, quae dicitur Aelia (quae est Hierusalem) & die Ioviani, qui est in ea Episcopus: Quamvis clausus sumus, & non aperit nobis: & maxime quod in temporibus tuis sacerdotum oportet nos revereri. Aperi nobis festinat monumentum, ubi neigentia posita sunt reliquiae nostrae; ut per nos aperiat Deus & Christus eius & Spiritus sanctus officium clementiae suae in hoc mundo. Periclitatur enim seculum ex multis casibus, qui sunt in eo spoliata. Et non tantum sollicitus sum pro me, quantum pro his, qui sunt mecum positi sancti, & multi honoris digni.

V. PAVLI OROSI IN PALESTINAM ADVENTVS ET PROFECTIO. VI. LVCIANI EPISTOLA CIRCULARIS. VII. h. ION. 3. I. AD. 3. 22. VISIO PRIMAE QUAE APPARUIT LVCIANO. VIII. GAMALIELI APPARET LVCIANO.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ad Cedar: ubi die ac nocte iacuit prostratus, ut sepultura non daretur, secundum mandatum imperatorum principum, ut a feris consumeretur corpus eius. Ex Domini autem voluntate non tergitur eum vinum ex his, non feras bestias, non avis, non canes. Ego Gamaliel, imperatoris Christi ministri, festinavi habere mercedem in Domino, & partem cum sancto viro fidei. Nisi per noctem quantos poteram religiosis Christianis & in Christo Iesu fidei credentes, habitantes Hierusalem, in medio iudaeorum, & hortatus sum eos, & necessarias substantias ministravi, & persuasi illis recedente, ut portarent corpus eius in vehiculo in villam meam, hoc est, Caphargama, quod interpretatur: Villa Gamabielis, viginti milia habens, a civitate, & ibi feci illi planctum fieri debui septuaginta, & poni eum in meo monumento novo in Orientali theca, & precepi mihi, ut quaecumque necessaria erant pro eius planctu, de meo darent.

IX. Ipse autem dominus Nicodemus in alia theca positus est: qui venit ad Salutarium Iesum nocte, & a rebus, utus est, ab eo audiens a: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest intrare in regnum colorum. Et abiens baptizatus est a Christi discipulo. Et cognoscens Iudas amoverunt eum a principatu suo, & anathematizaverunt eum & de civitate exulare fecerunt. Hunc ego Gamaliel, quasi perfectionem pro Christo passus, sustuli eum in agrum meum, & alii & vestivi usque ad finem vite eius, & defunctorum spelium iuxta domum Stephani. Similiter Abibus filium meum dilectissimum, qui mecum baptizatum Christi accepit ab eius discipulis, & viginti annorum existens, ante me mortuus est in tertia theca excellentiori iacet, in qua & ego ipse postea defunctus sum applicatus. Me vero vxor Ethna habens nomen, & Leleminas primogenitum meum, quia noluerunt esse Christi fidei cultores, in alia villa matris sue sepulsi sunt, haec est in Caphargama. Hic, lector, ut cuncta facilius allequaris, mente recolle quae suo loco superius dicta sunt, Iudaeos in speluncis, ibique excauatis in lateribus loculis, insitit eorum, ut de cetero videre in ceteris Romae positus, & corpora defunctorum condere consuevit. Pergit vero Lucianus.

X. Interrogavi autem ego Lucianus humiliter presbyter, dicens: Vbi vos quaerimus? Qui dixit: In medio Praesidio, quod potest intelligi, agro suburbano, qui est proximus villa, quae dicitur Delagaberi, id est, Virorum Dei. Et enigmatice & deprecatus sum Dominum, dicens: Domine Iesu Christe, si haec visio est te, & non est illud, fac ut iterum ac tertio appareat mihi, quando vis & quomodo vis. Caepergo iterum, & sic ut ostendit visum, & quomodo visum, & iterum dominus Gamaliel eadem similitudine, eodemque sibi nate apparuit mihi, sicut in prima visione, dicens: Quare negligisti ire, & dicere sancto Episcopo Ioanni? Et ego respondi: Timidi, domine, mox ire aprima visione, & haec renunciare, ne viderer sollicitus esse. Deprecatus sum autem, ut si a domino missus fuisset ad me, domo ac tertio appareret mihi. Dixit autem ad me: Acquisce, ac quiesce mihi. Et iterum ait mihi: Quomodo requisisti de reliquiis Angelorum, quomodo & vbi posita sunt, appone sensum, & diligenter, quae ostendentur tibi. Et dixi: Etiam domine, & statim attulit quatuor calathos, tres aereos, & unum argenteum: tres eorum pleni erant rosas, albi albae rosae, tertius rubicundus habebat coloris sanguinis, quartus vero calathus, qui erat argenteus, plenus erant croci bene olente. Et posuit eos ante me. Et ego dixi ei: Qui sunt isti, domine? Et dixit mihi: Hispana nostra sunt. Quibus ubi habet rosas, ipse est dominus Stephanus, qui a dextera positus est ad Orientem ab introitu monumenti: secundus calathus, dominus Nicodemus est, positus contra ostium: tertius vero calathus ipse est meus: quartus vero calathus ille argenteus, Abibus filius est meus, qui immaculatus ex vero matris sine excelsu mundo: propterea in similitudinem argenti mundissimi apparuit: numquid non vides crocum, qui in ipso est, suavisimi esse odori? & ipse conuinctus est meo calatho in excelsu loco, ubi ambo positi sumus, quasi gemini. Et cum haec dixisset, domo ex oculis meis emanavit.

XI. Cumque exprofectus fuisset, gratias ego Deo omnipotenti, & consueti ieiunio operanti debui usque ad tertiam revelationem. In tertia igitur septimana, eadem die & hora, venit super dictum virum, comminans & fremebundus, & dixit mihi: Quare usque nunc distimulasti, & voluisti pergere? & dicere Episcopo Ioanni, quae tibi dicta sunt & ostensa? Quam excitationem habebis apud Deum, aut quam veniam pro hoc contemptu sperabis in die Iudicii? Numquid non vides, quanta siccitas est & tribulatio in toto mundo, & tu negligenter agis? Numquid non consideras, quia multi meliores te sunt per eorum facti viri, quos praeterentes, per te voluimus in-

tere? Ideo nauque te ex alia in hac villa voluimus esse sacerdotem, ut per te manifestarem. Exproquor, & vides, & dicit illi, ut aperiat corpus, & faciat locum in agrum, ut intercessionem suam misereatur Dominus populo suo. Et cum ad eius verba intrinsum, dixi: Non negligens fui, domine mi, sed praesolabatur tertium aduentum tuum. Nunc vero hinc? Crasina die pergo, omnia quae mandasti mihi, dicuntur. Et cum indignus adhesionem me fieri, videbam mihi quasi altero mentis excessu decessisse Hierosolymas, & quasi in conspectu esset Episcopo Ioanni, marant ei omnino visionem. A quo videbar audire: Si hoc si se habent, ut dicit, carissime, & Dominus tibi reuoluit haec temporibus nostris: oportet me colligere de possessione illa bonum illam maximum aratorem, qui & carro & aratro aptus sit, & dimittere tibi possessionem cum omnibus ceteris. Ad quem aio: Vt quid mihi possessio, domine mi, si non habes bouem, per quem regatur & aratur possessio? Et dixit mihi Episcopus: Ita placuit, carissime, quoniam civitas nostra vehiculis ministrat, & unum bouem illum maximum ad carum minus habemus, quem tu diceris possessionem tua celare: oportet nauque ut in civitate celeberrima sit magis, quam in parua possessione. Numquid non tibi sufficere duo vesiculi boues minores ad excolendam terram vehiculo tuo? Cum haec, lector, de bouis intelligis dicta esse de factis, in mentem teuocata a diuina Scriptura cuiusmodi sanctum esse collationem, & ab Apostolo Paulo elucidatam interpretationem, cum illud declarat: Non aligabis ubi boui triteranti. Subdit vero haec Lucianus.

Cum hoc in extasi, hoc est, in excessu mentis audisset, statim exprofectus, benedixi Dominum: & perrexi ad civitatem ad sanctum Ioannem Episcopum, & cum illi omnia, quae videram, renunciauissent: reticui de visione bonis, expectans quid audirem ab eo. Intellexi enim, quia sanctus Stephanus ipse esset huius maximus: quia carri illi, de quibus dicebat, sancta essent ecclesia: & non prima ecclesia, ipse esset carus maior, & quia sanctus Episcopus habebat a me perire benedicti Stephani reliquias, id est de visione bouis Episcopo dicere noluit. Cumque haec audisset Ioannes Episcopus lacrymans est praegaudens, & dixit: Benedixit Dominus Deo Filio Dei viri. Si haec (ut dixi carissime) & audisti, & Deu tibi reuelauit: oportet me inde transire B. Stephanum primum martirem & archidiaconum Christi: qui primus aduersus Iudaeos Dominica bella bellauit, & Deum in sua maiestate, in terra positus, in caelo vidit stantem, & tamquam Angelus in conuisione hominum apparuit. Haec autem omnia, ut vidi, ita enenerunt & consona sibi apperent viderentur. Dixit autem mihi sanctus Episcopus: Vade, fide in agrum, qui est in ipso agro, & vbi inuenieris, nuncia mihi. Et ego dixi: Perambulavi agrum, & vidi acerum minutorum lapidum in medio, ubi arbutatus sum esse. Et dixit mihi Papa: Tam dixi tibi: Vade & fide, & si inuenieris, sedent, custodi locum, & manda mihi per diaconum, ut veniam ad locum. Et ita me dimisit. Hic attende, lector, non ex diuina reuelatione haec de acervo lapidum locutum esse Ioannem, & opinatum esse Lucianum subter eum esse recondita sanctorum corpora, ubi non erant, sed ex consuetudine Hebraeorum, qui acervo lapidum consueverunt consignatas memorias posteris tradere: cuius antiqui vsus plurimi in diuina etiam Scriptura exempla suppetunt. Sed pergit Lucianus:

Et cum venissem ad villam, missi praecedentes, ut omnes habitatores villa diluculo consergerent, & sederent in agrum. Eadem vero nocte apparuit ipse dominus Gamaliel eisdem monacho, nomine Nygetio, innocenti & simplici viro, eadem similitudine, quae mihi apparuit: & dixit ad eum: Vade, dic Luciano presbytero: Vade laboras in acervo illo: modo ibi non sumus: sed tunc ibi positi sumus, cum lanxerit ventus nos secundum consuetudinem antiquorum: propter quod ibi acerum in testimonium plantum factus est. Sed quare nos in alia parte, quae est in Bora, & loco, qui dicitur Syria lingua Dabatalia, quod interpretatur in Graeco A' v' p' h' e' r' a' b' e' r' a' s, quod nos possumus dicere, Virorum fortium, diluculo vero consergens ad hymnos, inueni monachum predicantem omnibus fratribus. Hymnu deinde dictu, capi dicere: Eamus ad acerum illum, & sudemus in illo. Tum quidam dixerunt mihi: Audi primum, quid dicit monachus Nygetus. Et aduocato monacho Nygetio, exproquor ab eo, quid esset, quod vidisset. Ille autem vniuersa figura, quae videram, domini Gamalielis, dixit mihi: & quomodo modum vidisset contra Avestrum agrum situm, & monumentum in ea quasi neglectum & rudiosum, ubi vidisset tres lectos autem, stratos, & unum excelsu altitatem

* absens

IX.

a Ioan. 3. REVELATIO RELIQUIARVM SANCTORVM.

* Anna.

X.

LUCIANI CONTESTATIO.

SECUNDA VISIO LUCIANO OSTENSA.

XI.

TERTIA VISIO LUCIANO.

* perdere.

* fuit

b Dicitur. l. C. g. XII.

LUCIANI CONTESTATIO IOANNEM EPISCOPOVM.

c A. l. 6. 7.

XIII.

LUCIANI CVRATIO VENTIO NEM RELIQUIARVM.

* Nugentis.

ALIA VISIO OSTENSA NYGETIO.

loci. catari, in quo erant duo iacentes, unus senex, & unus iuuenis: & in alio duobus lectis erant singuli. Et respondit, qui erat in excellenti lecto, & dixit mihi: Vade, dic presbytero Luciano: Quoniam nos dominum lecto sumus: Si vis magnam & gloriosam invenire, ipse ab Orientali parte postis est. Et hoc audivit a monacho, gloriosum Deum, quantum invenit eis aliam testam in revelatione.

XIV. Notum igitur sumis ad aeternum, fidentes nihil invenimus. Conventum autem nos ad monumentum illud, ubi monacho ipse nosle apparuit: & fidentes invenimus tres thesauri, secundum quod apponitur mihi in typo calceborum. Invenimus igitur aliquid litteris scriptum Lapidem obrotum, habentem Ceteri, quod interpretatur, Seruus Dei: & Apas, D. r. d. n. quod interpretatur Nicodemus: & Gamael, hoc interpretatur est Papa Ioannes, sicut videtur ab ipso sancto Episcopo.

XV. Statim ergo renuntiavi Episcopo, cum esset in Lidda, quae est Diospolis Synodum agens. Haec est, lector, illa Synodus Diospolitana, cuius meminerunt sancti Hieronymus, Augustinus, & Prosper, in fine anni huius (vt ex libello Luciani intelligis) celebrata, in qua coactus est Pelagius suas haereticas condemnare: dicimus nos de ex pluribus post recentia haec de inuentione Stephani protomartyris & sociorum. Ad haec Luciano.

XVI. Qui assumpsit sciam? Ioannes videlicet Episcopus Hierosolymorum duos alios Episcopos, Eleutherium de Sebaste, & Eleutherium de Hiericho: & veniunt ad locum. Qui cum aperissent, Domini Stephani thesaurum, statim terramque saluum est, & tanta fuerunt & fragrantia odorum inde exiens, quanta nullus hominum se meminit vel audisset, sensisse ita vt putarent nos in amentate per alios esse postros. Multitudo namque populi aderat nobis sumis, inter quos erant plurimi infirmi variis languoribus. Et ipsa hora max de eorum sanantur eius septuaginta tres anime curatae sunt: ab aliis fuerunt demones: aliorum sane restitutus est sanguis: alij strummi & sarcinulae liberati: alij a frigore: alij a terribili & quatuor: alij a febre reliquar, alios verbis regno: alij a cephalice curati: & hominibus: nonnulli a viscerum coculo dolore liberati: & multos alios cui attoner: senesque homines: quos enumerare longum est.

XVII. Et excolantur sancti ad reliquias, iterum clausurati. Et mos cum Palam & hynno portauerunt reliquias beati Stephani in sanctam Ecclesiam Sion, ubi & archidiaconus fuerat ordinatus, & deinde inuenit nobis de monibus eius paruos artubus: inno maximas reliquias, terram cum puluere: ubi omni caro eius confusa est: caetera asportauerunt. Ex his ergo reliquijs transiit beatitudinis vestra. Quia cum suscepisset, dixit pro exigitate mea, vt dignus inueniar in conspectu Domini, salus beatissimi martyris Stephani meritis. & vestra orationibus. Translatae sunt autem reliquiae ipsius martyris VII. Kalendas Ianuarij: & sanis tempore natus & infirma fuerat erat. Sed eadem hora pluuia magna descendit, & abundantiter inebriata est terra: & homines glorificabant in Dominum propter sanctum eius Stephanum, & propter celestem eius thesaurum misericordiae & pietatis, quem perditanti saeculo aperire dignatus est Iesus Christus Dominus noster, qui cum Patre & Spiritu sancto vni & regnat in saecula saeculorum, Amen. haec Lucianus epistola, huc libellus: ex quo in nonnullis Nicetas est corrigendus, cum eandem historiam narrat: Meminit eorumdem reliquiarum inuentiois S. Augustinus, cum ait: Latuit tanto tempore corpus eius: proposit, quando Deus voluit: illuminant terram, tanta miracula fecit: mortuus viuos facit mortuos, quia nec mortuus, &c.

XVIII. Vidisti, lector, quot testibus primi Christi sanguine testis Stephani meruerit inuentio confirmari? Apparuit Gamaliel, non vni tantum Luciano, sed & S. Nyctio monacho, factis hoc quidem, quod in ore duorum vel trium stet omne verbum: sed terra tremore testam id ipsum est, & caeli insperatam diuisa, frustra expectant dans pluuia: fidemque fecerunt septuaginta illi tres & diuersis languoribus sanitati pristina restituti: sed & demones ipsi ex aliquorum illorum corporibus fugati, inuicti licet, virtute martyris profiteri coacti sunt. At haec adeo multa, magna & insignia, placida & peregrina esse intelliges, si confersas cum illis, quae in Orbe Occidentali per eiusdem protomartyris reliquias voluit edi miracula, de quibus sequenti anno dietam sumus. Vt plane magno Dei consilio factam appareat, quod tepescere in nonnullis Christiana fide, quae hinc (vt vidi-

mus) praesertim temporibus, Gentiliu esse exagitata blasphemus, quod tempore Christianae religionis vrbis a barbaris capta esset, quae tempore cultus deorum secura confutens fuerat ipsi barbaris dominata: hoc, inquam, tempore Christiani vnus ante quadringentos ferme annos vita functi tenuis puluis in ossa tot tantaque praesertim, vt ea sola satis efficacia esse possissent (et si caetera ad fidei confirmationem edita miracula desissent) non tantum ad turbantes consolandos, sed & Ethnicos omnes ad Christianam religionem, reluctantes licet, dummodo non obstrictos, omnino petrahendos. At haec anno sequenti suo loco manifestus apparebunt.

Nota haec & plane admiranda bella elegit Dominus ad expugnandos & confundendos aduersarios suos. Expugnauit impietatem Iuliani Apollatae Imperatoris, reliquias S. Babylae martyris: vici & profrenauit Arianam impietatem reliquias Getarum & Prothabij, Mediolani (vt vidimus) tempore S. Ambrosij apparentium. Sed & sanctorum martyrum reliquias extinctam fuisse in Aegypto idololatram, anno superioris vidimus. Quibus etiam in modis vnus est Dominus ad Ethnicos & haereticos atque schismaticos expugnandos. Ecce tibi, qua felicissimis auspicijs progrefus est Stephanus, cum videlicet coactus est in ipsius Pelagius heretarcha in Concilio Liddae habito, quas haecenus docuisset haereticas, condemnare. Quomodo autem haec se habuerint iam aggeredimur enarrare.

XIX. Diospoli (ipsa est Lidda antiquiore nomine dicta, ciuitas in Palaestina) collecta est prouincialis Synodus Episcoporum eius regionis. Huius Synodi meminit S. Augustinus, ubi ait: Per idem tempus in Oriente, hoc est, in Syria Palaestina, Pelagius a quibusdam Catholicis fratribus ad Episcopatum Geslae praedictus: eius absentibus qui de illo libelli dederant, quoniam ad eam Synodum non potuerunt accedere, ab Episcopis quatuordecim iudicatus est: ubi cum dogmata ipsa damnarent, quae inuicem gratiae Dei aduersus eum de libello legenter, Catholicum pronunciauerunt, haec Augustinus. Idemque alibi eodem Episcopos, qui Synodo interfuerunt, nominat, ubi ait: Habemus alios Orientales Episcopos quatuordecim, Eulogium, Ioannem, Ammonianum, Porphyrium, Euthonium, Porphyrium, Fidom, Zosimum, Zebennium, Nymphiolum, Chroniatum, Ionium, Eleutherium, Clemenatum, quos vno loco simul inuenimus in ipsorum consensum introducere valeamus, illi ipsos, qui Pelagio iudices praesederunt: eorumque homines, nullo ex altera parte vigente aduersario, putantes Catholicum tanquam Catholicum pronunciauerunt. haec ipse. Porro qui primus ordine recensetur Eulogius, hic fuit totius prouinciae Palaestinae Metropolitanus Episcopus Caesariensis, qui successit in locum Ioannis successoris Geslasi, de quo superius quarto tomo Anahii mentio facta est. Secundus ordine Ioannes, hic est ille Episcopus Hierosolymorum, cuius mentio in recitatis nuper Luciani litteris habetur, penes quas etiam, qui fuerint Eleutherius, & Euthonius, alias Eleutherius indidem dictus, innotescunt, nempe prioris Episcopu Sebaste (ipsa est Samaria) posterioris vero Hierichuntinae ciuitatis Antistite fuisse. Idem aliterum duorum Porphyriorum existimamus fuisse Gazensem illum Episcopum sanctitate celebris, de quo supra superius. Zebennius & ipse titulo sanctitatis clarus, Episcopus fuit Eleutheropolis, cuius metio est apud Sozomenum: & ei enim reuelata diuinitus fuisse veneranda corpora sanctorum Prophetarum Habacuc atque Michae, testatur. Qui vero Ioannus hic nominatus habetur, Palladius scilicet auctor est, ipsum fuisse Episcopum Acalonis, reliquorum autem obcuram memoria est.

De rebus vero gestis in Synodo iam breuiter accepimus ab Augustino, nimirum ibi Pelagium damnantem suas haereticas, & fidem Catholicam profitentem, fuisse absolutum, Catholicaque communicatione dignatum. Sed quod id dolose egerit, hanc ob causam S. Hieronymus, cum huius contentus mentio, miserabilem Synodum appellat: ad Alypium enim & Augustinum scribens, haec ait: Quicquid enim in illa miserabili Synodo Diospolitana dixisse se denegat, in hoc opere confiteatur, sed Pelagio quidem ipsi miserabilis fuit, vt pote in qua suam ipsius coactus est haereticum condemnare, cuius intrinsecus erat obstrictus assertor. Caeteram vt cumque res acciderit, constat quidem in eo Concilio tunc

XVIII

XIX. CONCILIVM DIO-SPOLITANVM. c. Aug. Retrad. lib. 2. cap. 7. d. Aug. cont. Iulian. l. 1. c. 15. EPISCOPVS QVISYNO-DO INTER-VERVNT.

e. Setom. 1. 7. c. 28.

e. Pallad. in Lanfrac. c. 42. XX. PELAGIVS DAMNANS SVAS HAERESIS ABSOLVITVR. e. Hier. 4. p. 79.

QUALIS SYNODVS DIOSPOLITANA. a. Prosp. l. de ingr.

erectum esse tropheum de hæresis Pelagianæ prostrata victoria. Hinc igitur S. Prosper de eadem Synodo ista cecinit a:

Non sequitur inde Orientis Rectorum cura emicuit: captivumq; nefanda Dogmata auctorem constrinxit lege benigna. Commentum damnare suum: nisi Corpore Christi Avungi, & sancto mallet grege dissipari. Leno quidem hoc, nimiumq; malos tolerasse videtur Iudicium: sed sancta fides examine in illo Vicit oborturam dero de femine prolem. Profectum namq; est, diuino & munere cantum, Vt licet instantem desinat bestia pœonem, Perfida secum sensu venisset eosdem, Ipsa tamen proprium germen damnanda nec erit, Ore malum extinguens sobolem, quon protulit ore.

SYNODVS DIOSPOLITANA DAMNAT HÆRESES PELAGII. b. Prosp. ad uer. Collat.

hæc S. Prosper de Synodo Palæstina, in qualicet dolo effugerit penam ipse Pelagius, hæreses tamen eius sunt penitus ab ipso etiam auctore damnatæ. Rursus vero de eadem Synodo Diospolitana idē Prosper agens, ita Pelagianos compellat. *be. Errauerunt Orientales Episcopi, in quorum iudicio Pelagus eos, qui dicunt gratiam Dei secundum merita nostra dari, ut Catholicus possit videri, anathematiz. are compulsus est. Cæterum postquā eiusmodi Acta Synodi de purgatione Pelagii Innocentio Romano Pontifici innotuerunt, nequam ipse probare ac confirmare voluit, vt S. Augustinus testatur, cum ait: Vixit enim iudicium Palæstinum ipse Pelagus, propterea ibi videtur esse purgatus. Romanam vero Ecclesiam, vbi cum esse notissimum scitis, fallere vsquequaq; non potuit, quantum & hoc fuerit vtrumque conatus: sed (vt dixi) minime valuit. Et inferius recitat verba epistolæ Innocentij Papæ ad hæc spectantia, que sic se habent: Vnde non possimus illorum Episcoporum (qui scilicet eidem Synodō interfuerunt) nec probare, nec culpate iudicium: cum nesciamus, vtrum vera sint Gestā, aut si vera sunt, consuet magis subterfugisse, quam se tota veritate purgasse. Subdit Augustinus: Videtur certe in his verbis, quem admodum Papa beatissimus Innocentius non tanquam de incognito loqui videatur. Videtur qualem rulerit de illius purgatione sententiam. hæc tamen ipse: qui postquam tandem accepit Acta eiusdem Synodi Palæstinæ, scripsit de illis librum ad Aurelium Episcopum Carthaginensem, vt ipse relatur, eundem librum citans d: de quo etiam cum in Retractionibus meminit, ita ait: Sed cum in manus nostras eadem Gestā venissent, scripsi de his librum; ne illo velut absolute, eadem quoz dogmata poterant iudices approbasse, que ille nisi damnasset, nullo modo ab eis nisi damnata excisisset. hæc Augustinus, verum petit ipse liber.*

c. Aug. de peccato orig. l. 2. c. 8. 9. INNOCENT. PAPA NO. LVIT PROBARE SYNODVM PALÆSTINAM.

l. Aug. l. 2. c. 14. de peccato orig. c. Aug. Retract. l. 2. c. 47.

XXI.

Sed videamus singula capita proposita in eadem Synodo ex libello aduertiurum recitata, que Pelagus damnatæ, ne ipse damnaretur, compulsus est. Inuenimus ea in Collectione Cresconij recitata post epistolam Aurelij Episcopi Carthaginensis ad Episcopos provincie Bizacene, quam suo loco reddemus. Inscriptio autem capitibus istis prenotata legitur, adiecta ab Africanis Episcopis perbreui præfatione:

Incipiunt capitula peccata ex Gestis habitu contra Pelagium hæreticum: & aia de libello eius, que in Palæstina Synodo sub obiecta damnate compulsus est.

Quod ad Hierosalem volentem colligere filios suos Dominus clamat: hoc nos clamamus aduersus eos, qui filios volentes Ecclesie coligi, nolunt; nec saltem post iudicium, quod de ipso Pelagio factum est, collegerunt: de quo damnatus excisisset, nisi obiecta contra Dei gratiam dicta, que obferre non potuit, ipse damnasset. Præter illa enim, que quoquo modo potuit, ausus est qualicumq; ratione defendere, obiecta sunt quedam, que nisi remota omni tergiversatione anathematizaret, ipse anathema sit factus.

XXII. ERRORES PELAGII AB IPSO IN CONCILIO CONDEMNATI.

Primo obiectum est enim, cum diceret, Adam mortalem factum; qui sine peccasset, sine non mortuus esset.

Secundo, quod peccatum ipsum ipsum solum leserit, & non genus humanum.

Tertio, & quod infantes nuper nati, in illo statu sint, in quo Adam fuit ante præuersionem.

Quarto, & quod per mortem, vel præuersionem Adæ, non omne genus humanum necratur: & quod non per resurrectionem Christi

si omne genus humanum resurgat.

Quinto, infantes, etiam si non baptizentur, vitam æternam habere possunt.

Sexto, & diuites baptizatos, nisi omnibus abrenunciarent, si quid boni viderint facere, non reputari illi, nec eos habere posse regnare Dei.

Septimo, & gratiam Dei atq; adiutorium non ad singulos actus dona: sed de libero arbitrio esse, vel in lege atque doctrina.

Octavo, & gratiam Dei secundum merita nostra dari.

Nono, & filios Dei non posse vocari, nisi omni modo atque omni peccato fuerint effecti.

Decimo, & non esse liberum arbitrium, si Dei indiget auxilio: quantum in propria voluntate habet vniuscuique facere aliquid, vel non facere.

Vndecimo, & victoriam nostram non esse ex Dei adiutorio, sed ex libero arbitrio.

Duodecimo, & quod peccatorum veniam, non detur secundum gratiam & misericordiam Dei, sed secundum merita & laborem carum, qui per penitentiam digni fuerint misericordia.

Hæc omnia Pelagus sic anathematizauit (quod satū Gestā ipsa testantur) vt nihil ad ea quoquo modo defendenda disputationi attulerit. Vnde fit consequens, vt quisquis sequitur Episcopali auctoritatem iudicij, & in ipsius Pelagij confessione tenere debeat, que tenit Catholica Ecclesia. Sequitur Catholica Pelagij confessio post recensita ex libello aduertiurum capita in eum obiecta, que omnia confutauit.

Primo, quod Adam, nisi peccasset, non fuisset mortuus.

Secundo, quod peccatum eius non ipsum solum leserit, sed & genus humanum.

Tertio, quod infantes nuper nati, non sint in illo statu, in quo Adam fuit ante præuersionem.

Quarto, vt ad ipsos etiam pertinet, quod inuenit ait Apostolus: Per vnum hominem mortis, & per hominem resurrectio mortuorum: & sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes viuificabuntur.

Quinto, quod infantes non baptizati, non solum regnum celorum, verum etiam vitam æternam habere non possunt.

Sexto, vt constitatur, diuites baptizatos, etiam si diuites sui non carant, & sint tales, quales ad Timotheum describit Apostolus, dicens: Præcipue diuitibus huius mundi non superbis sapere, nec sperare in incerto diuitiarum suarum, sed in Deo vivo, qui præstat nobis omnia abundantanter ad fruendum: diuites sint in operibus bonis, facile tribuant, communicent, libentur eis sibi fundamentum bonorum in futurum, vt apprehendant vitam æternam: non eos arguo Dei posse primari.

Septimo, vt fateatur gratiam Dei & adiutorium etiam ad singulos actus dari, eamq; non dari secundum merita nostra.

Octavo, vt re vera sit gratia, ut est, gratis data per eius misericordiam, qui dicit: Misereor, cuius misertus ero, & misericordiam præstabo, cui misertus fuero.

Nono, vt fateatur filios Dei vocari posse illos, qui quotidiè dicunt: Dimitte nobis debita nostra, quod vtrique non veraciter dicentes, si essent omnino absq; peccato.

Decimo, vt fateatur esse liberum arbitrium, etiam si diuino indigeat adiutorio.

Vndecimo, vt fateatur, quando contra tentationes, concupiscentias, illicitas dimicamus, non ex propria voluntate, sed ex adiutorio Dei prouenire victoriam: non enim aliter verum est, quod Apostolus ait: Non volentis, non currentis, sed miserentis est Dei.

Duodecimo, vt fateatur secundum gratiam & misericordiam Dei veniam penitentiarum dari non secundum merita carum: quem admodum etiam ipsam penitentiam, donum Dei docit Apostolus, vsq; ait: Ne forte dei illis Deus penitentiam. Hæc omnia simpliciter sine vllis fatetur ambagibus.

Si quis contra auctoritatem Catholicam & ipsius Pelagij expressa Ecclesiasticis Gestis verba consentit, argue in illa, que his sunt contraria, veraciter credit; anathema esse tenendum est; nisi quæ illis contraria sunt, fide corde teneantur, & aperta confessione promantur.

Recitat istas assertiones ex Actis eiusdem Synodi S. Augustinus agens de peccato originali in, nec non in epistola ad Paulinum. Porro alij errores Pelagij redduntur ab eodem Augustino in eodem libro de peccato originali his verbis: Quoniam lex sic mittat ad regnum, quem admodum & Euangelium. Quoniam fuerit

XXIII. CATHOLICA ASSERTIO. XXXII. VERBVS PELAGIANOR. l. c. 11.

l. Tit. 1.

l. Rom. 1.

l. Matth. 6.

l. Rom. 9.

l. Tim. 1.

XXIV.

l. Aug. de peccato orig. l. 2. c. 11.

l. Aug. qd. 106.

l. c. 11.

Inter homines ante adventum Christi sine peccato. Desiderat hic aliquid caput eiusdem heretici corollarium, cuius idem S. Augustinus a sememinit: Desiderat orationes, quas facit ecclesia sine pro infidelibus & doctrina Dei resistentibus, ut convertantur ad Deum, sine pro fidelibus, ut augeatur in eis fides, & proficiat in ea. haec quippe non ab ipso accipere, sed a se ipsis homines habere contendunt, gratiam Dei, qua liberantur ab impietate dicentes secundum meritum nostrum dari. Quod quidem Pelagius in Epistola iudicio Palastino, damnari meritis, damnare compulsum est; sed in posterioribus suis scriptis hoc invenitur doceri. haec Augustinus. Erant & aliae blasphemiae Pelagij scriptis infectae: quas non sunt ad publicum illud examen productae: recitat vero cas S. Hieronymus in tribus illis dialogorum libris, quos contra Pelagianos conscripsit post dictam Synodum Diospoli celebratam, ut S. Prosper testatur, qui postquam eiusdem Synodi meminisset, mox ita subinfert de ipso S. Hieronymo:

Tunc etiam Bethlae praetuli nominis hostes, Helica simul & Glorio Latius, venustus Eloquio, morum exemplum, mandag, magister, Hieronymus libro valde excellentibus hostem dicit; sed in posterioribus suis scriptis hoc invenitur doceri. haec Augustinus. Erant & aliae blasphemiae Pelagij scriptis infectae: quas non sunt ad publicum illud examen productae: recitat vero cas S. Hieronymus in tribus illis dialogorum libris, quos contra Pelagianos conscripsit post dictam Synodum Diospoli celebratam, ut S. Prosper testatur, qui postquam eiusdem Synodi meminisset, mox ita subinfert de ipso S. Hieronymo:

quidem scite aperit eiusdem Hieronymi in scribendo consilium.

Etenim cum vidisset ipse Hieronymus versutum Pelagium captivis artibus Synodum decessisse, & tamquam in scena; mentita larva, personatum hiltionem Catholici hominis specie superinducta luisse, sicque veritatem offusis tenebris obscure prudes illud excogitavit in mentum, ut dialogos scriberet, & sub Critoboli nomine Pelagium significaret, quem Catholicus homo, Attici nomine, exquisitissimis interrogationibus cogeret late in intus venenum in medium peripicuum cunctis profertre: sicque palam omnibus demonstraret, qualis ille esset, qui errores damnas, videri voluisset ab omnibus in Synodo probatus omnino Catholicus. novum ergo illud per dialogos scribendi genus attripuit, a se haec utem intentarum, quod id res & tempus excoleret. Etenim iudicium nimis ac odiosum, & forte etiam temerarium videri poterat, in hominem ex aduerso concitatum insurgere, qui danatis omnibus praepositis damnandis haereticis; iam fuisset in ipsa Synodo consensu omnium absolutus. Hinc etiam & prudentissime illud egit, ut nunquam ea inscriptione eiusdem Synodi expresse voluerit meminisse: ne si ab illa acta probasset, Pelagium in ea absolutum proballe pariter videretur; vel si damnasset, ipse potius haereticus redargueret, qui damnantem haereticum Synodum arguisset. Scigitur generatim rem agens non vnum absolutum Pelagij infectari videtur, sed Pelagianos, dum vtriusque Pelagij caliginis densitate repletae latebras aperit, cunctisque eadem proponit adspiciendas, dialogos illos edens, in quibus inter alia ita praefatur Hieronymo sane digna: Adversus eos autem, qui me dicunt hoc opus inflammatum invidia facibus scribere: breuiter respondebo, nunquam me haereticis peperisse, & omni ergo studio, ut hostes Ecclesiae, mei quoque, hostes serent. haec ipse. Sed vnde invidiae calumniam aduersarij impegerunt, nisi quod antefaciem eius fuisset ipse Pelagij absolutus?

Quae autem ex eiusdem Pelagij scriptis eruta, idem Hieronymus a fortis expana omnibus intruenda proponat, auctori. Quod enim ille ad impieccantiam afferat opus esse diuinae legis scientia, eademque esse mulieres imbuendas; hinc in eum haec ipse Hieronymus: Veram tu tanta es libertatis, ut saeuere tibi apud Amas, mei tuas concilies, ut in alio loco scripsit, scientiam legis etiam feminas habere debere; cum Apostolus e doceret esse sciendum mulieribus in ecclesia, & si quid ignorat, domi viros suos debere consulere. Nec sufficit tibi deesse agniti tuo scientiam Scripturarum; nisi eorum voce & canticis delecteris. Inquis enim & ponit in titulo, quod & feminas Deo salutare debeant. Quis enim ignorat, psallendum esse feminis in cubiculis suis, & absque viro frequenter & congregatione turbam? haec ipse.

Porro quod in eam demetiam superbus iste elatus fuerit, ut affereret esse hominis, vi liberi arbitrij non tantum

non peccare, sed etiam non tentari: hinc ipse Hieronymus ex persona Pelagij, eiusque verbis haec ait: Alii clausi cellulis, & feminas non videntes, quia miseri sunt, & verba mea non audiunt, torquentur de fide: ego etiam si mulierum valor agnibus, nullam habeo concupiscentiam, de me enim dictum est: Lapides sancti voluntur super terram, & ideo non sentio, quia liberi arbitrij potestate Christi tropheij circumfero. Huiusmodi plane haereticos vitus est idem S. Hieronymus abibi fugillat, dum ait: Si nota scissent verba mea populo meo, non blandientes eis, & adulatione perdetes, ut dicerent. Non habetis peccata, perfectam iustitiam possidete, sanctitas & pudicitia atque iustitia in vobis tantummodo reperitur: & ego non tradidissim eos in immunditiam & ygominiatam, ut faceret, que non conueniunt, & sequerentur cogitationes suas pessimas. Contemplantur haereticos, quomodo semel desperantes salutem, quae si tradant & delictis: resantur carnibus, frequentes addeant balneas, musco fragrant, inuentus variis delictis, quae ant corporis pulchritudinem, &c. Praestitit gens in hunc modum S. Hieronymus Pelagium, atque Pelagianos, & haud dubium inter alios fugillat Palladium Galatam Episcopum Helenopolis in Bithynia, de quo saepe superius, cuius diuersis verbis meminit in praefatione in eosdem libros aduersus Pelagium scriptos, quod cum versari soleret assidue cum feminis religiosis, magna tamen in factantia gloriaretur, quod omnis esset penitus concupiscentiae expertus. ita quidem ipse cum praesertim in Aegypto, visitans monachos, iunctus feminis peregrinaretur. Quo nomine redargutus est, etiam per epistolam ab Isidoro Pelusiotis, dignam illam quidem, quae hic recitatur, vtpote tanti viri profutarum omnibus monumentum, sic enim se habet:

Palladio Episcopo. Mulierum congressus, vir optime, quantum ferri potest, fuge. Nam eos, qui sacerdotij munere funguntur, sanctiores ac puriores illis esse oportet, qui ad montes se contulerunt: siquidem illi & sui & plebis, hi autem sui dumtaxat curam gerunt. Atque illi in huiusmodi dignitate fastigio collocati sunt: omnisque vitium eorum perferuntur & explorant: hi autem in spelunca sedent, aut sua vulnera curant, aut ybia obtegunt, aut etiam coronas suis ipsi texent. Quod si etiam, ut cum illis congregariis, necessitas aliqua te obstringat, oculos hami decellos habe, atque ipsas quoque, quoniam pacto spectandum sit, docet: Non enim dumtaxat docendum est, quoniam modo conerere oportet, sed etiam, ut oportet, conerere. Cuiusque pauca, quae ipsarum animos astringere atque illustrare queant: locutus fueris, statim euola, ne forte diuina consuetudo vires tuas emoluit, & instringat, atque velut horrendam quendam ac elatum leonem nacta, conam quidem, quae leonem vere leonem efficit, regiamque dignitatem ipsi conseruat, amputet; dentes autem eripiat atque vngues (quorum adminiculo robustissimas etiam feras vincit) euellat, ac deinde deformatum ac viduatum reddidit, animal inquam illud horrendum ac intolerauim, ac in solo rugitu montem percellens, pueri etiam se illudendum praedat.

Quod si a mulieribus honore affectu cupis (maxime quidem hoc spiritualem verum haudquaquam decet, vixit autem res se habeat, nihil tibi cum feminis commercij sit, ac tum ab illis honorem consequeris. Tum enim hoc praesertim nobis aduertit, cum a nobis minime queretur. Solet enim quibus eos quidem, a quibus colitur ac delinunt, aspernari eos autem a quibus assentatione maxime demulcetur, admiratione profectui. Ac muliebri natura huic potissimum affectui obnoxia est. Intolerandum enim se praeberet, cum quis ipsi blanditur; ac contra, eos omnium maxime suspicit, & admittit, qui maiore libertate praediti sunt, ampliores, auctoritate apud eas videntur.

Quod si te frequenter cum ipsi versari, nec villo inde detrimento affectu dixeris: id quidem fortasse mihi persuaderi sinant. At illud item velim omnibus sciam adhiberi, aquis lapides extenuari, ac rupes aquae guttur: contra caliditibus excantari dicunt. Quorum verborum huiusmodi scriptus est: Quid vixit durum frangi queat? Quid item aqua molius, & quid aquae guttur? Et tamen aspiditas naturam vincit. Quod si naturas, quae agere dimoceri potest, dimouetur, idque quod minime habebat, perpetitur, qua tandem ratione voluntas, quae facile mouetur, a consuetudine non vincitur & enervatur? huculoque Isidorus optima ratione & exemplo dectrens, quod afferent illi voluntatem nostram sui natura posse, si velit, emitare peccatum abique gratia adminiculo, immo nec etiam polle tentari si nolit: quandoquidem docuit Isidorus vinci aspiditate naturam. Sed reliqua

Hier. contra Pelag. l. 2. Zach. 9. Hier. in Hierem. Am. l. 4. c. 23.

Isidorus ep. l. 7. c. 12. XXXVIII. PALLADIVS EPISCOPIVS AB ISIDORO MONASTYR DE CONSORTIO FEMINARVM.

XXXIX.

XXX.

XXX. Hier. contra Pelag. l. 1. VESTIMENTORVM ORNATVS PRO DIGNITATE PERSONAE. HIERONYMVS GLORIATVR CONSORTIO AVGVSTINI.

iam, quae ex Pelagij haereticum promptuario Hieronymus in lucem prodit, attende.

Rursum vero de iisdem prodigijs Pelagij inuentis, dum omnes homines crastioribus, et monachis, ut vestibus vellet, haec ait. Unde adiungit, gloriam vestium & ornamentorum Deo esse contrariam? Quae sunt, rogo, ministeria contra Deum, si tunicam habueris mundiorum, si Episcopus, presbyter, & diaconus, & reliquis ordo Ecclesiasticus in administratione sacrificiorum cum candida veste processerit? Caeteri clerici, caeteri monachi: viduae & virgines periculi amini, nisi fordidus vos atque pannosus vulgus aspexerit. Taceo de hominibus saeculi, quibus aperte bellum indicatur. & inimicitia contra Deum, si presbyteri atque nuntii ut antur exuunt, haecenus ipse: qui quidem post multa ex Pelagij scriptis in medium allata & confutata, postremo ad exterritos aduersarios, validissimum plane commilitonem, qui iam aduersus eundem grassaret impietatem gladii spiritus exeruisse, ostendit, ipsum nimirum sanctissimum atque doctissimum Augustinum; dum recenset ab eo aduersus Pelagianos scriptos commentarios ad Marcellinum tres nymero, quartum vero ad Hierimum; atque subdit: Alios quoque specialiter tuo nomini credere docuit, qui nesciam in nostras venire manus. Unde super sedendum huius labori census, ne dicatur mihi illud Horatii: In siluam ne ligna feras. Aut enim eadem dicere non ex superfluo: aut si non uoluerimus dicere, a clarissimo ingenio excipata sunt meliora. haec Hieronymus, plurimum (ut vides) deferens Augustino. At quanam essent, quae audisset ab eo, cui peculiariter contra ipsum Pelagium: certe inter alia librum illum, cuius ipsum meminisse diximus in epistola ad Euodium h, fuisse scimus, cuius est titulus, De natura & gratia. de quo paulo ante pluribus egimus. Sed non hic finis S. Hieronymi aduersus Pelagianos certaminum: pugnam enim sibi fuit aduersus Anianum diaconum Pelagianum, qui contra epistolam ipsius Hieronymi ad Ctesiphontem aduersus libros conscripserat. At de his inferius suo loco dicendum erit.

Aug. epist. 192.

XXXII. PELAGIVS QVAS DAMNAVIT, REPEITIT HAERESIS.

Sed ad Pelagium redeamus: Quem cum hoc anno in Palaestina Synodo suas damnasse haerese, & Catholicas aduersus eas assertiones professum fuisse, dixerimus: quomodo, inquit, rursus ausus est in medium prodire, & eadem virulenta dogmata praedicare? Audi ex S. Augustino, quibus se spiritus serpens inuolucens alia captauerit diuerticula: de ipso enim atque Caesario primario eius discipulo agens ipse Augustinus, haec ait: In tantum nomina sunt, gratia Dei scilicet, ut sine hoc posse hominem credere facere omnia diuina mandata. Cum si hoc verum esset, frustra Dominus dixisse videretur: Sine me nihil potestis facere. Denique Pelagium a fratribus incerpuit (nempe in Concilio, quod diximus, Palaestino) quod nihil tribueret gratia Dei ad eius mandata facienda, correctionem eorum haecenus cepit, ut non eam libero arbitrio proponeret, sed infidelis calliditate supponeret, dicens ad hoc eam dari hominibus: ut quae facere per liberum iubentur, arbitrium, facultem possint implere per gratiam: dicendo utique, ut scilicet possint, voluit credi, etiam si difficultas, tamen posse homines sine diuina gratia facere in sua diuina. Illam vero gratiam Dei, sine qua nihil boni possumus facere, non esse dicunt, nisi in libero arbitrio, quod nullis suis praecedentibus meritis ab illo accepit nostris, natura; ad hoc tantum existimantes: ipsum adiuuantem per suam legem atque doctrinam, ut dicimus, quae scire & quae sperare debemus. haec & alia Augustinus, affirmans inferius eundem Pelagium contrariis scriptis suis, quae in hac Synodo Palaestina damnasset, quae ibi professus fuerat, destruxisse.

XXXIII.

Accidit autem, ut cum hoc anno (ut vidimus) Pelagius in dicta Synodo Palaestina suas, quibus infamabatur haerese condemnasset; atque ob eam causam ab Episcopo, qui illi conuentui interfuerat, ad communionem acceptus esset: ipse Ioannes Hierosolymitanus Episcopus, quod diceretur amicus Pelagij factus esse, apud Occidentales male audire cepit: hinc S. Augustino suppeditatum est argumentum, ad eundem Ioannem scribendi e, expostendique ab eodem eiusdem Synodi Palaestina Acta. Extat quidem ipsa epistola: & licet ad quemnam Ioannem Episcopum scribat, in titulo desideratur: amen ad Ioannem Hierosolymitanum eam esse datam, quae ea habentur, peti, esse docent. Doluit vehementer S.

Aug. epist. 194. IOANNES EPISCOPV HIEROSOLYMITANVS AD QUONIAM

Augustinus, subdolum hominem Pelagium rectum omnia pelle, lupum, qui in sacro latebat, occultatis, & sic inter oues lupum allectum a pastoribus id nescientibus confoueri: quam obrem, ut ipsum cauere, eundem Ioannem, certior reddendum putauit: ad quem etiam ipse Pelagij secretum librum illum, quem ab eius discipulis Timotheo atque Iacobo haud pridem ad fidem conuersus acceperat, misit quum aduersaria responsione a se edita; ut ex his Pelagius Orientalibus plenius innotesceret, detectumque omnes cauerent.

Habet autem haec in primis Augustinus ad eundem Ioannem de ipso: Pelagium vero fratrem nostrum, filium tuum, quem audio, quod multum diligit: hanc illi, fugere, ex libris dilectionem, ut homines, qui eum nouerunt & diligenter audierunt, non ab eo tuam sanctitatem existimant salui. Nam quidem ex discipulis eius adulescentes boreisissimum nati, & inlicitis liberibus eruditi, quam habebat in sacro exhortationem dimiserunt, & se ad Dei seruitium contulerunt. In quibus tamen eam apparuerunt qualem sane doctrine aduersaria, quae Saluatoris Euangelio continetur, & Apostolicis sermonibus declaratur; id est, cum inueniuntur contra Dei gratiam disputari, propter quam Christum sumus, & in qua spiritus ex fide spem inlicito, & ad inueniuntur nostris inciperent emendari: dederunt mihi librum, quem eiusdem Pelagij esse dixerunt, rogantes ut ei potius responderem, &c. inferius rursum de eodem Pelagio: Si diligitis Pelagium: diligit etiam vos ipse, immo magis se ipsum, ut non vos saluat. Cum enim auditis eum confiteri gratiam Dei & adiutorium Dei, putatis hoc eum dicere, quod & vos, qui Catholicam regulam sapitis, quoniam quid libro suo scripserit, ignoratis. Propter hoc ipsum librum misi, & meum, quo ei respondeo, & post nonnulla: Peto etiam nobis transmittere, quibus perhibetur esse purgatus. Ecclesiastica ea Gestis, dixeris: quod multorum Episcoporum desiderio peto, quos mecum de hac re fama incerta pertrahat. haec ipse de Actis huius anni Concilij Diopolitani. Petierat & id ante alii litteris Augustinus, & non accepisse doluit, ubi paulo inferius ait: Pro quibus Gestiam nobis misit non vltimam quidem partem Gestorum, sed quamdam a se conscriptam veluti defensionem suam, quae se dixit obiectu respondisse Gallorum. Sed quando ea tandem Synodi Acta Augustinus acceperit, suo loco dicemus.

Iam vero ad Orosium, cui credita sunt ab Auito sacra protomartyris pignora in Occidentem deferenda (ut pollicitus sumus) & conuertat oratio, ut intelligamus quid per eum hoc anno venientem Hierosolymam S. Augustinus cum S. Hieronymo litterarum internumtio pertraxerit. Atque primum illud in memoriam reuocandum, aegritudinem esse his temporibus in Ecclesia perdidicimus questionem de animarum origine, de qua Marcellinum vidimus per litteras consuluisse Hieronymum & Augustinum. Porro eiusmodi quaestio ea occasione oborta est, quod Origenes in ea admodum delirasset, cum dixisset animas sicut Angelos in caelo peccasse, in corpora vero ad luendum supplicium tamquam in carcerem quemdam esse dimissas, quod cum veluti ingentem blasphemiam Ecclesia Catholica condemnasset, inde de inquamendi animarum origine occasio dimanauit. Augustinus igitur Christiana modestia, licet de eadem quaestione pluribus diluisset, tamen (ut restatur in epistola ad Euodium g) de hoc ipso per Orosium presbyterum consulendum putauit sanctum Hieronymum. Extat quidem ipsa epistola h, in cuius exordio ista habet, quae declarant, quanta obseruantia ipse sanctus Augustinus coluerit sanctum Hieronymum: ait enim: Deum nostrum, qui i nos vocauit in suum regnum & gloriam, & rogauit & rogo, ut hoc quod ad te scribo, sancte frater Hieronymus, consulatis te de his, quae noscitur, fructuosum esse nobis velle. Quamquam enim te multo quam ego sum aetate maiorem, tamen etiam ipse iam senex consulo. Sed ad discendum, quod opus est, nulla mihi etas sera videri potest: quia estis quem magis decet docere, quam discere, magis tamen discere, quam quia doceat ignorare. Nihil quidem molestum sero in omnibus Augustini meis, quae patior in difficultatibus quaestionibus, quam in tam longis qua tua charitate absentia, ut vos possum me u dare, vel respere litteras tuas per interualla non dierum, non mensium, sed aliquot annorum: cum, si fieri posset, quoties praesentem te habere vellem, cum quo loquerer quicquid vellem. Nec ideo tamen

ASAVGVSTINO. XXXIV. Aug. epist. 194. AVGVSTINVS PETIT ACCLADIA SPOLITANA. XXXV. QVID AVGVSTINVS PER OROSIVM LYMAS HIERONYMO. Aug. epist. 194. Aug. epist. 194. Th. Th. Th.

non debet fieri. quod potui, si non potuissim, quod volui. Ene
rem ad nos redigimus tuum. Catholica pax frater, exate filius, ho-
nori: comprehendit noster Orosius, vigilans homo. paratus eloquio fla-
gans fides, vtilis vix in domo Dei esse desiderans, ad resellendam
falsas periculisque doctrinas, qua nimis usquehorum multo in-
felicium, quam corpora barbarorum gladius, trucidant. Nam
inde ad nos viget ab Oceani littore properant, fama excitus,
quod quod me possit de his, que scire vellet, quicquid vellet, audire.
Nepos nullam capit aduentus sui facultatem: quoniam ne de me multum
fama crederet. Deinde docui hominem, quod potui: quod au-
tem non potui, unde discere posset, admonui, atque ut ad te iret,
hortatus sum. Quia re consilium vel preceptum meum cum liben-
ter accipere, rogavi eum, abs te veniens, ut per nos ad propria re-
migeret, quam eum pollicitationem tenens, occasionem mihi credidi
a Domino esse concessam: qua tibi scriberem de his, que per te
scire cupis, &c. hanc de professione Orosij & petitione sua
qui Hieronymum de animarum ordine Augustinus ro-
gavit.

XXXVI. Contigisse autem hoc anno professionem ipsius Orosij
in Palaestina ad sanctum Hieronymum, que recitata
fuit ex epistola Auiti perspicue satis docent. Porro ea e-
pistola lucet Augustinus quamvis disertissime multa de
questione illa disputet; ad finem tamen, se necire profes-
setur, atque addit: Multa enim alia finiliter nescio, qua conu-
nere non possunt. Vides verecundiam Ecclesiastici tracta-
toris longe longius ab hereticorum arrogantia cuncta se
scire profitentium abhorrens. Quoniam (videm ip-
se alibi a testatur) per eundem Orosium alia scriptio
consuluit ipsam Sancti Hieronymum de sensu illorum
verborum epistola Iacobi b: Qui in vna offendit, factus est o-
mnium vici.

XXXVII. At quid Sancti Hieronymus, cum missa ab Augustino
scripta perlegit? Eadem quoque ipse modestia, ne doctro-
re docere videretur, voluit tacuisse; excusans, quod im-
pedito aliis rebus, in enodationem questionis minime si-
bi incumbere licuisset; cum alioqui (ut ipse testatur) ti-
meret, ne si diuersa inter se sentiant, hereticis inde da-
retur occasio detrahendi: sic vitans scopulos, in quos olim
timpingens pene fracta fuerat amicitia. Sed Augustinus
modestiam modestia rependit, & verecundiam verecun-
dia compensauit, dum vivente Sancti Hieronymo noluit
quicquam amplius de ea questione scriptis mandare, ex-
pectans forte aliquando vt tantus Ecclesie magister suae
petitioni per Orosium litteris semel factae satisficeret.
Id enim in Retractionibus ipse professus est, ubi ait:
Scripti etiam duos libros ad Hieronymum presbyterum sedentem in
Bethlehem, vnum de origine anime hominis. & in inferis: Re-
scripsit autem Lactantius eandem consulationem meam: sibi tamen
ad referendum etiam non esse, respondit. Ego vero quoniam quae
tu corpore, huiusmodi edere volui; ne forte responderet aliquando,
& cum ipsa responsione eius potius ederentur. Illo autem defuncto,
ad hoc edidi potorem, &c. Extat vero ipsa Sancti Hieronymi
ad epistola, quam ad eundem S. Augustinum per ipsum
Orosium reddidit, cuius exordium hic describemus; vt
ex eo, quod dicta sunt, firmiter comprobentur, sic enim se
habet:

XXXVIII. Virum honestabilem fratrem meum, filium dignationis tuae, O-
rosium presbyterum, & sui merito, & te iubente, suscepi, sed
pocidit in tempus difficillimum, quando mihi tacere melius sit, quam
loqui: ita vt nostra studia cessarent, & iuxta Apollinum, camina ex-
cretauerit sacunda. hanc namque scripsisse videtur Sancti
Hieronymus, cum in Synodo Diopolitana scilicet iam
Pelagium absolutum, & Episcoporum in se odium con-
uertisset, quod quem illi fidem Catholicam profitentem
absoluerunt, ipse scriptis aduersariis laceraret: etenim an-
te datas has ad Augustinum litteras, aduersus Pelagia-
nos se dialogum scripsisse testatur, ubi haec primum de
sua ipsius erga Augustinum obseruantia: Mihi autem de-
cretum est, te amare, te suscipere, colere, mirari, in quo
dote quasi mea defendere. Certe & in dialogo, quem nuper edi-
di, tua beatitudo (vt dignum erit) recordatus sum, & cetera. hanc
enim sequenti anno ipsam Hieronymum scripsisse oportet,
nam cum conset reliquias protomartyris Stephani
ad finem anni huius inuentas, quas ab Auito accepit O-

rosius reuerfus in Occidentem: eius & Palaestina discessio-
nem non ante opportunum nauigationis tempus sequen-
tis anni contigisse, certum est. Eadem quoque epistola
ipse Hieronymus eidem Augustino, nomine Eustochij at-
que Paula, nempe Iunioris, Senioris vero neptis, salutem
impegit his verbis: Sanctae ac venerabilis filiae tuae Eustochium
& Paula & genere suo & exhortatione tua digne exhortantur, specia-
liter, salutem beatitudinem tuam. Quid autem eadem Eusto-
chium & Paula ab aduersariis palle sint, sequenti anno di-
cturi sumus.

Quod vero ad propositam pertinet de animarum origi-
ne questionem: non Augustino tantum atque Hiero-
nymo visa est eadem perdifficilis, sed ante eos Gregorius &
Theologus eam eiusmodi esse existimauit, quam non fa-
tis sint humanae vires vt assequi valerent; cum quid defi-
nirer de eadem questione totus ambiguus, rem integram
Deo committendam tradidit, qui ipsas creauit animas. Sed
quod magis mireris; cum per tot saecula, totque doctissi-
morum Patrum ora versata ea quaestio fuerit; tamen ad-
huc temporibus Gregorius Magni Romani Pontificis, in-
decisa remanserit, nec quid de ea esset definiendum, ipse
ausus est proferre sententiam: ad Secundinum enim scri-
bens, haec ait s: De origine anime inter sanctos Patres requisiti-
o non parua versata est: sed verum ipsa ab Adam (per traducem
scilicet) descendit, an certe singulari detur, inuicem remansit.
haec ipse. Ceterum in Sancti Hieronymi sententiam S.
Ecclesiastica est esse propensior, qui dicitur easdem re-
cens a Deo creati, atque infandi corporibus; quod pro-
fessus est ipse in epistola ad Marcellinum, de qua superius
dictum est: quam tamen sententiam haud affirmare se au-
dere, ipse in epistola ad Hieronymum scripta testatus est
Augustinus, cum periculis ipso dilucidius explicari, v-
bi ait: Quod si ideo ad huc nescimus, & caeteraque orando, neque
legendo, neque cogitando & ratiocinando inuenire potuimus: vt
proberat, non solum in doctis quanta charitate doceamus, verum a
doctis etiam quanta humilitate discamus? Doce ergo, quod do-
ceat: doce quod teneat, & cetera. haec ipse ad S. Hieronymum.
Verum & ipsum Augustinum postea in Hieronymi sen-
tentiam abuisse constat; quam & aduersus ei aduersantes
doctissime propugnauit, scriptis eodem argumento qua-
tuor libris b:

Iam vero ex Palaestina in Aegyptum oratio migret;
& quae hoc anno res gestae fuerint a Cyrillo Alexandino
Episcopo, disquiramus. Hoc igitur anno, iisdem Con-
sulibus, haec Alexandria contigisse, Socrates auctor i est,
qui rem gestam descripsit: ad cuius ingressum monendus
es, lector, historiam a Nouatiano homine, in Cyrillum
parum aequo ob pullos (vt dictum est) Alexandria Noua-
tianos, scriptis perinfecto animo traditam esse: vt non
mireris, hab eodem auctore audias Cyrillum saepe per-
stringi, & in crimen vocari scelerum patrum, caute
igitur a Socrate scripta perlege, cum de Cyrillo indigna
proflus offensis: sic enim se habet k: Eodem tempore in-
dolorum genus a Cyrillo Episcopo Alexandria hanc ob causam eiecit
est. Populus Alexandria praeter ceteros seditionibus delectatur,
in quibus si quaelibet sit oblata illarum cogitanda occasio, scelera
eduntur prope intolerabilia: quippe sine sanguine nunquam popu-
li impetus sedatur. Id temporis tumultu, non de causa aliqua ne-
cessaria, sed de studio saltatores spectandi (quod malum per om-
nes ciuitates script) in ipsa multitudine sorte crebatur. Nam die
sabbati ingens turba ad quendam saltatorem spectandum conflu-
xit. Et quoniam Iudaei, qui illo die seruantur, non leui audiente,
sed spectantibus & ludis senis contemplando totos se debebant dies il-
le populi sacrosanctis inter se mutuo dimicandi causa excitit. Ac qua-
ntum populi discordia a Praefecto Alexandria quod omnimodo tum pa-
cisci a sunt: nihilominus tamen Iudaei, quos populi sacrosancti aduer-
sarij esse non desisterunt. Atque tamen Iudaei Christiani erant sem-
per in se ipsos, tum tamen propter saltatores multo in eos in se ipsos fa-
cti sunt.

Itaque cum Orestes Praefectus Alexandria m, r, e, u, e, u, (sic enim
publica Praefecti edilta appellant Alexandria) in theatro propomen-
dam curaret, aderant enim Cyrilli Episcopi necessarii; vt edilta a
Praefecto publicata considerarent. Inter quos erat vt quidam, no-
mine Hierax, humilioris litteratura magister, qui attentissimus
auditor

XXXIX.
DIFFICIL-
EIMA
QUESTIO
DE ORIGI-
NE ANI-
MARVM.
Greg. N. d.
in eam de
anima edi.
Lactant.

Greg. L. 7.
epist. 23.

Augustin.
epist. 28.

h. d. d. re-
trahit. li. 2.
c. 56. & de
orig. anim.
XL.

Socrates. li. 2.
cap. 13.

S. Socrate. li. 7.
cap. 11.
RESGE-
ST. ALE-
XAN-
DRIA.

XLI.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

LV. THEODO-SII PIETAS.

didicit. Quineti. au. adeo pini fuit. ut omnes Dei sacerdotes honorifice coleret. eosque potissimum quos intellexerat pietate impium excelle-
 Pertur praeterea factum, quo Episcopus Chelys, qui Constantinopoli mortem obiit, indignus erat, quosque: eumque quan-
 rumvis forditatum, indidisse; persuasum nihilominus, se aliquid
 ex mortis sanctimoniam inde percepturum. Quodam autem tempo-
 re procelloso admodum & turbido, confusa statuasque spectacu-
 la, populo ea flagitante, in Circo edidit. Vbi autem Circo ho-
 minibus refertus fuit, tempus cepit esse vehementior, ac cum
 magna va nini precepti delaberetur, tum Imperator praecipue de-
 claravit, quo animo erga Deum affectus esset: sic enim populum per-
 orationes concipiant: Quis multo satius est, ut neglecto specta-
 culo omnes vno ore Deum precemur, uti ab imminente procello
 conferuatur incolumi. Vix haec verba protulerat, cum om-
 nes in Circo vno animorum consensu 3° fionnaque cum alacritate
 Deo preces suadere coeperunt, totaque ciuitas quasi vna ecclesia fuit.
 Tum Imperator in media populi frequentia priuati hominis habi-
 tu & celsis, hymnos recitare exortitur. nec spes certe eum frus-
 trati est: nam aer serenus factus est, & amana caritas Dei be-
 nignitate in omnium verum assuetudine commutata. Si quando
 bellum concitabatur, Dandis exemplum imitatus, ad Deum con-
 fugit, pro certe per suasi eum bellum administratum esse: pre-
 cunquam subsilio aditus, ea profere & felicitate gessit. haec enim
 Socrates: ex quibus plane intelligis, quantum valet in re-
 de administrando, securoque seruando Imperio erga
 Deum pietas, & exacte custodia religio: cum tantam
 molem puer vnus atque puella summa tranquillitate ab
 omni barbarorum & tyrannorum timore securam (quod
 nec temporibus bellicissimorum Imperatorum con-
 cessum est) feliciter rexerint, Deo nimirum eiusdem Im-
 perij habenas manu apprehendente, atque sua prouiden-
 tia moderante, atque protectione custodiente, posito in
 eo ipso Salvatore muro, & antemurale. At haec dicta sunt
 occasione Pulcheriae, Theodosio bono omnium concil-
 iatricis, ab ipso hoc anno create insigni virtutum me-
 rito Augular, quam quidem ipse Theodosius suam se dari
 solius recensitis Venerabilem Augustam nominare con-
 suluit.

Isia. 26.

Isia. 26. LVI.

Sozo. 19. cap. 10. IMPERIVM THEODO-SII FELIX OB IN-SIGNEM PRINCIPIS PIETATIM.

At cum tantorum religione Principum, tot tantisque
 bonis Orientale Imperium fuerit locupletatum; illud ad
 bonorum cumulum accessit additamentum, dum (quod
 Sozomenus iure considerat) praecelata sanctorum corpo-
 ra Deus ad opulationem Fidelium voluit e terra emer-
 gere, atque non secus ac viuos perennesque gratiarum
 fontes erumpere: sic enim ait e: Interea Orientale Imperium
 hostibus liberatum fuit, cuiusque provincia multo cum decore admi-
 nistrabantur, praeter omnium contentiam: erat enim adhuc iuue-
 nis Imperator. Sed Deus praesenti hoc Imperio manifeste declara-
 ri videbatur, qui non solum praeter expectationem (quod ad hostes
 attinet) ita dispeneret, verum etiam multorum sancta corpora ma-
 nifeste ex his, qui olim ob pietatem illustres exierunt. Cuius-
 modi vixit & illud est, quod tunc accidit in Zacharia vetusto Pro-
 pheta, & in Stephano diacono ab Apostolis ordinato. Vtriusque au-
 tem inuentionis, cum mirae quosita sit ad diuina, modis exponere,
 necessarium esse dicit. Nec ipsi. Quoto autem Theodosij Iu-
 nioris Imperij anno Zacharia corpus inuentum sit, peni-
 tus ignotatur: sed quod ab eodem auctore primo loco re-
 centatur inuentio Zachariae, inde opinandi manauit oc-
 casio, ut ante S. Stephani & sociorum corpora, Zacharia
 reperiri contingerit. Nos vero, recensita superius, quae hu-
 jus anni Consulibus consignata erat, inuentione S. Ste-
 phani, de Zacharia ex eodem auctore Sozomeno redda-
 mus historiam.

LVII.

Sozo. 19. c. 10. ZACHARIA PROPHETA CORPVS INVENTVM.

Exordis (inquit d) a Propheta Zacharia. Cophor villa est in
 territorio Eleutheropolis Palaestina. Hinc praesens erat agris ipsius
 conferuus Caluerna quidam, domino quidem suo fidelis, sed mo-
 tojui interim ac difficile, & in contentinis agricolae iniqui. Quam-
 uis autem talis esset: Propheta tamen ei vigilanti clara luce appa-
 rens, se ipsum reuelauit. Et horro quodam demonstrato: Age quae so
 (inquit) hic sedulo, ab hac spe in horum mensura ducta ad cubi-
 tor duos, iuxta viam qua ducit ad ciuitatem Berberibon. Reperis
 enim arcam duplicatam, ligneam interiore in exteriori plumbea,
 & praeter hanc arcam, vitream item vas aquae plenum, & olei.

etiam serpentes amplitudine mediocres, mites, & innocui, adeo
 ut mansueti videri possint. Caluerna igitur ad locum indicatum ex
 Propheta mandato profectus, operi grauius incubuit. Et cum se-
 cundum praedicta signa iam in apertum producta & reclusa esset ar-
 ca sacra: apparuit diuini Propheta, candidam stolem indutus, vi-
 pose qui (ut opinor) sacerdos etiam fuerit. Sub pedibus autem eius
 extra arcam iacebat puri regali apparatus spiritus: habebat enim
 in capite coronam auram, & aurea in pedibus calcamenta, & re-
 stem pretiosam.

LVIII.

Disquirentibus igitur tum sapientibus ac sacerdotibus de illo
 puero, quisnam & unde esset, & eos sic operatus esset? Foras Za-
 chariam, qui tunc in Geraris conuentus monasterio praerat, in veru-
 sum quosdam, sed non canonicum Iudaeorum scriptum forte in-
 disse, quo tradidit, quod Ios Rex iudae non multo postquam
 Prophetam Zachariam interfecisset, in domum suam ingentem
 calanatem accepit. Quandoquidem septimo post interfecitum
 Prophetam die, filius admodum ipsi carum uenisse interit. Colli-
 gens igitur se propter iram diuinam in huiusmodi calanatem in-
 cidisse, sub illius pedibus puerum sepeluit, quasi hoc ratione esse
 purgaret illi, quae aduersus Prophetam deliquerat. Atque haec qui-
 dem ego sic accipi. Propheta vero tamesi sacrum iam plurimum su-
 teria iacisset: vnus tamen adhuc apparebat capite raso, nudo obli-
 quo, barba modice promittens, capite breuifoluo, oculis habens
 aliquantulum profundos ac superciliiu contectos, hucusque Sozo-
 menus desiderantur cetera, quae de inuentione S. Step-
 hani protomartyris se fore dicturum pollicens fuerat. Non
 enim ista tantum operi desunt, sed plurimorum annorum
 res gestae: siquidem in praefatione ipse testatur, perduxisse
 scriptam a se historiam vsque ad Consulatum decimum-
 septimum eiusdem Theodosij Imperatoris, nempe vsque
 ad annum Christi quadringentesimum vndequadringesi-
 mum.

LIX. ATTHALPHI GO-THORVM REGIS OB-ITVM.

Hoc item anno sub eisdem Consulibus S. Proserpin
 Chronico haec accidisse in Occidente refert: Attalo (qui
 Imperium semel abdicatum in Galis iterum sumpsit) a
 Gotho ad Hispaniam migrantibus neglectus & praesidio carnis cap-
 turus, & Constantio Partico vinu offerens, de quo haec etiam O-
 rosus e: Attalus itaque, tamquam inane Imperij simulacrum, cum
 Gotho vsque ad Hispaniam portatus esset. Vnde dicitur: nani-
 quidam moens, in mari captus, & ad Constantian Comitem deduc-
 tus, deinde Imperatori Honorio exhibitus, troncata manu, vita
 relicta est. haec Orosius. Vides Christiani Principis man-
 fuetudinem erga tyrannum, dum perduxerit Christiani-
 tatis religionis & Imperij, mille mortibus addicendum,
 tam leuiter mulctatum voluit. Perperisset omnino et-
 iam, nisi iram militum tenuisset. Hic tandem finis impij
 hominis Christianae religionis nequissimi proditoris, &
 vana deorum pollicitatione Imperium ad Gentilium
 cultum restituitur feragentis, quique instar Iuliani, ab-
 legato Labaro, in quo Christi nomen & signum fulge-
 bat intextum, ad pristinum Romanum vsum milita-
 ria signa restituta erant, atque in nummis expressit:
 nam loco Labari Victoriam, & pro Cruce param hastam
 effigendam curauit, ipsamque mediam Romam nouam,
 ut indicant hinc inde posita in figura numifmaris ele-
 menta.

LX. ATTHALPHI GO-THORVM REGIS OB-ITVM.

Post haec narrata de Attalo, ista subdit Sanctus Proserpin
 in Chronico sub iisdem Consulibus: Athaulphus (ipse Rex
 Gothorum, qui successerat Alarico) a quodam suo nomine vul-
 neratus interit: regnumque eius Vualtha filius, qui eum capere in-
 telligebatur, inuasit. Orosius vero Segericum successerit tra-
 dit Athaulpho, & post Segericum Vnalliam ad eprum fuisse
 se Gothorum regnum. At enim haec de Athaulpho g:

LXI. ATTHALPHI GO-THORVM REGIS OB-ITVM.

Cumq; exiens paci prenda atque offerenda subditissime insisteret, apud Barcinonem Hispania urbem dolo suorum (ut fertur) occisus est. Post haec Segericus Rex a Gothis creatus, cum iudicio Dei ad pacem primum esset nihilominus a suis imperfectus est. Deinde Vualtha successit in regnum, ad hoc electus a Gothis, ut pacem instingeret; ad hoc ordinatus a Deo, ut pacem confirmaret. Hic igitur territus maxime iudicio Dei, quia cum magna superioris abhinc anno Gothorum manu sustulisset armis nauisq; transire in Africam moliretur, in duodecim milia passuum Gaditanis freti tempestate correpta miserrabilis exitu perierat: memor etiam illius accepti sub Alarico claudis, cum Gothi in Siciliam transire conati, in conspectu suorum miserabiliter atropi atque demereri sunt: pacem optinam cum Honorio Imperatore, datus lictissimus obsequio, populi Placidiam Imperatoris sororem honorifice apud se bonifles, habitam fratri reddidit, haec Orosius.

LXI. GOTHILIX. MILANTES. VAREM. MALE. DE. HERAT.

In quibus illud primum obferuatione dignum confidera, Gothos illos, qui Vrbem deperdati sunt, duplici naufragio breuissimi maris spatio fuisse punitos: tum in freto Siculo, tum Gaditano, praeter alias clades, quibus confecti sunt. Istud ipsum plane aliis postea diuersis temporibus accidit eiusdem Urbis inuaforibus & praedatoribus, accuratus lector inueniet; nimirum, qui id facere aui fuerunt, semper Dei vindicta haud tarda male peritit, propterea delictos esse. sed & cladem Borbonicam, quae hoc nostro saeculo accidit, in exemplum adducere possemus: verum quod prolixitatem requirant ista sermone, suis locis relinquimus pertractanda.

LXII.

Quod vero ex Orosio vidimus successisse Athaulpho Segericum, quod breuissimo tempore regnum tenuerit, videtur a Prospero praetermissus. Etenim quod a Vualtha dicit reddidit Galliam Placidiam Honorio: id quidem sequenti anno factum tradit ipse Prosper in Chronico: vt ex his intelligas, hoc anno occiso Athaulpho, & Segericio successore cito e medio sublato, Vualtham sequenti anno iam adeptum administrasse regnum, eodemq; anno transitum in Africam transitum, atque passum esse naufragium. Nam quod ait, id accidisse superiore anno a tempore quo illa scribebat: cum consistet eius assertione, opus illud expletisse (vt ait) anno ab origine mundi quingue millesimo sexcentesimo decimo octauo: plane intelligis, secundum initium prius ab ipso rationem supputationis, illa absoluisse anno Domini quadringentesimo decimo septimo: & quem ait annum ante illud tempus, perspicue significare sequentem annum Domini quadringentesimum decimum sextum. Subdit haec autem de eiusdem Vualthae studio erga Romanum Imperium: *Romanis securitati periculum summi obstitit, vt aduersus ceteras gentes, quae per Hispanias consistissent, sibi pugnaret. & Romanis vinceret. Quamuis & ceteri Alamanorum, Vandalorum, Sueuorumq; Reges eodem nobiscum pacto de pacis forent, mandantes Imperatori Honorio: Tunc cum omnibus pacem habere, omniumq; obsequia acciperet: nos nobiscum consingimus, nobis perimus, tibi vincimus: immortalis vero quaestus erit Republicae tuae, si vrrig, pereamus. Quis haec crederet, nisi res doceret? Itaque nunc quod tunc apud Hispanias geri bella gentium, & agi strages ex altera barbarorum, crebris certisq; nunciis discimus: praecipue vero Vualtham Gothorum Regem insistere patrandae pacis ferunt, haec Orosius; vt plane ex his videas, quam abundanti mensura Deus Honorij Imp. religionem lepus compensauerit.*

51. 10. de. Reg. Cael. Theod.

Hoc enim anno Honor. Imp. quos sciret in Africa esse Gentiles; ab eis omnes sumptus abstulit, quibus illos superstitioni haecenus infertile scuit. extat de his b rescriptum eiusdem Imperatoris his Consulibus datum.

IESV CHRISTI Annus 416.

INNOCENTII PAP. HONOR. 21. IMP. Annus 15. THEOD. 9.

L.

QUADRINGENTESIMO decimo quinto Christi anno Theodosius Augustus septimum adit Con-

sulatum, collegam nactus Palladium: Quo aduersus Pelagianos celebratum est Concilium Carthaginense, vbi Pelagius atque Caesilius haeretici damnati sunt. Itemque aliud eodem Anno Mileui in Numidia aduersus eosdem Concilium habitum est. Ex ambabus Synodis ad Innocentium Romanum Pontificem litterae Synodales scriptae sunt.

CONCILIA CARTHAGINENSE ET MILEVITANVM.

Dicturi cum simus de vtroque Concilio hoc eodem anno, eadem quoque ex causa celebratis, primum omnium, ex instrato, temporis ratio firmanda est, cum hac in re plerosque sciamus errasse. Vt igitur absque ambiguitate certo certius asseramus, hoc anno vtramque Synodum in Africa habitam, alteram Carthagine, Mileui alteram, illam prius, hanc vero posterior; ex dictis litteris ad Innocentium Papam scriptis, & alijs eiusdem Pontificis ad eas redditis postsumus perspicue intelligere. Acque illud primum a patulo ante celebratum esse Synodum illam Carthagine, postea vero illam Mileui, inde affirmari posse videtur, iam in litteris Mileui t. ni Concilij ad Innocentium haec habentur expressa in fine: *Ita ad sanctitatem tuam de Concilio Numida scripta direximus, imitantes Carthaginensis provinciae coepiscopos nostros, quos ad sedem Apostolicam, quam beatus illustras, de hac causa scripsisse comperimus, haec ibi. Et ne putes, quas citant Patres litteras Carthaginensis Concilij, alias voluisse intelligere ex alio Concilio iam diu ante presentem annum datas, ac proinde non hoc anno illud celebratum fuisse, sed eodem ferme tempore: accipe, quod Innocentius Papa ad eos rescribens affirmat, nimirum per eundem legatum Episcopum ab vtraque Synodo, Carthaginensi scilicet & Mileuitana, se litteras accepisse, ait enim: *Frater & coepiscopus noster Iulius dilectionis vestrae litteras, quas ex Mileuitano Concilio cura fides propensius misisset, mihi inopinanter iniecit, Carthaginensis etiam Synodi quaedam pariter scripta subiungens, &c.* Factum namque esse videtur, vt Aurelius Carthaginensis Episcopus de his, quae decreta essent in Concilio Carthaginensi litteras scripserit ad Romanum Pontificem, iussitque Iulium, quem ad eas perferendas legauit Episcopum, in Numidiam proficisci, & e Concilio etiam Mileuitano, quod eadem ex causa collectum sciebat, alias accipere ad eundem Innocentium Papam litteras.*

c. Apud. Au. gusi. ap. 11. 32. & 13. ap. 11. Rom. Pont. inter. epist. 1104.

1. In. 10. 12. Apud. Aug. 17. 33.

II. DE TEM. PORE V. TRIVSQUE CONCILII.

Cum igitur ex his appareat, eodem ferme tempore, eodemq; anno duo haec fuisse in Africa Concilia celebrata, paulo tamen ante Mileuitanum Carthaginense: vt hoc ipso anno sub dicto Consulatu Theodosij atque Palladij eadem esse habitam affirmemus, inde euidens suppetit argumentum, quod Innocentius Papa, his acceptis litteris Synodalibus, ad eosdem, qui dederant, rescribens Episcopos mense Ianuarij anni sequentis sub Consulatu Honorij atque Constantij, demonstrat hoc anno dictas Synodos esse habitas, ex quibus hoc anno eam legationem acceperit, monstrat in enim, quae redidit sunt ab ipso Innocentio ad Concilium Mileuitanum, cum datae habeantur sexto Kalendas Februarij, dictis Honorio & Constantio Consulibus, quos constat sequenti anno eo munere insignitos. Vnde ex his affirmari posse videtur, vtrumque concilium, primum Carthagine, deinde Mileui autumnali tempore celebratum: ex quibus ante hiemem legato missa, ad Innocentium peruenit hiemis tempore, quod enim mense Ianuarij anno sequenti mox ad eos rescripsit Innocentius, haud pridem se eas accepisse demonstrat, quibus etiam significat Iulium ipsum legatum ex Carthaginensi & Mileuitano Concilio eas litteras attulisse.

III.

c. Extat. 1. C. 1. p. 48.

MILEVITANVM CONCILIVM.

Hec cum adeo euidenti ratione subsistant, ex his primum corrigere, qui dixerunt Mileuitanum Concilium contra Pelagium atque Caesilium celebratum esse e Arcadio & Honorio Augustis Consulibus, anno Christi quadringentesimo secundo. Nam Mileuitanum illud Concilium longe diuersum ab isto, de quo agitur, est, vt suo loco superius demonstratum: siquidem eo tempore nulla erat Pelagij vel Caesilij in Africanis Ecclesijs mentio: constatque illud praeterea habitum a Xantip.